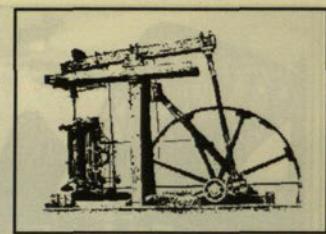

τον ψηφί, την ανθρακική ιδέα στην παραγωγή της είναι το γεγονός ότι το πετρέλαιο δεν είναι μόνο η πηγή της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και η πηγή της αυτοκίνησης. Η ανθρακική ιδέα στην παραγωγή της είναι το γεγονός ότι το πετρέλαιο δεν είναι μόνο η πηγή της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και η πηγή της αυτοκίνησης.

Ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα

του Κωνσταντίνου Ν. Σπέντζα

Ο 20ος αιώνας χαρακτηρίζεται, από τεχνολογικής σκοπιάς, ως ο αιώνας των «δραματικών βελτιώσεων» δύλων των μεταφορικών μέσων. Τόσον δραματικών ώστε, το πλέον διαδεδομένον εξ αυτών, το αυτοκίνητο, να αποτελεί σημερινόν απειλή δια το περιβάλλον, δια την υγείαν, αλλά και δια την ζωήν του ανθρώπου.

Ως εκ τούτου, από αρκετών ετών επανήλθην εις το προσκήνιον η τεχνολογία των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, η οποία εις τα αρχάς του αιώνος ήτο λίαν διαδεδομένη: τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα απετέλουν τότε το 38% του συνολικού στόλου (έναντι 22% βενζινοκινήτων και 40% ατμοκινήτων), εξηφανίσθησαν όμως εις την συνέχειαν όταν ο Henry Ford ήρθισε την μαζικήν παραγωγήν των Ford T (1909) και ο Charles F. Kettering κατεσκεύασε τον ηλεκτροκινητήρα εκκίνησεως των βενζινοκινητήρων δια λογιαριασμόν της Cadillac Motor Co. (1911).

Το πρόβλημα της συσσωρεύσεως της ηλεκτροκίνησης ενεργείας εξακολουθεί να αποτελεί το αδύνατον σημείον αυτών των οχημάτων, παρά την σημειωθείσαν πρόοδον. Σήμερον, η μεγάλη πλειοψηφία των παραγομένων ηλεκτροκινητών οχημάτων έχει συσσωρευτάς μολύβδου (διαφόρων τεχνολογιών) ή Ni-Cd, διότι αυτοί μόνον παράγουνται βιομηχανικώς. Συστηματικώς όμως δοκιμάζονται συσσωρευταί διαφόρων άλλων τεχνο-

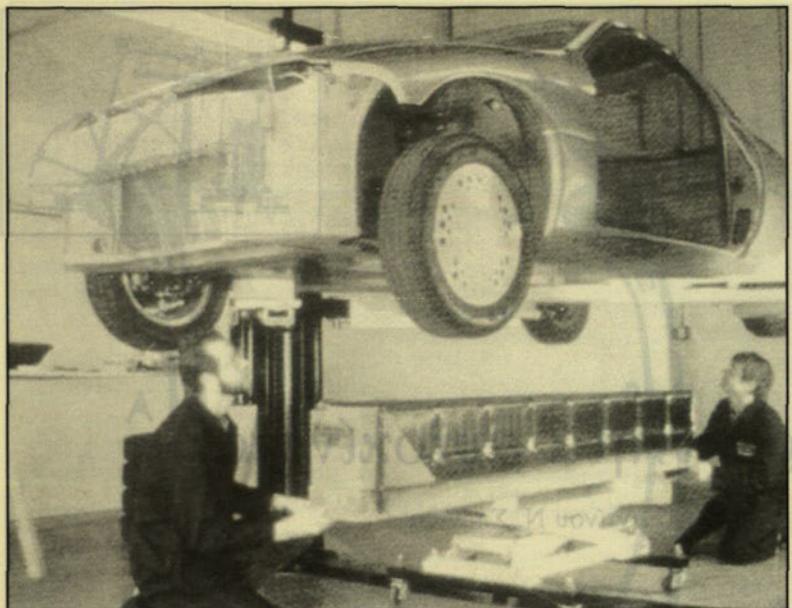
λογιών όπως NaS, NiFe, Ni-Zn Ni-metal hydride, Na-NiCl, Zn-Br, LiAl-FeS, Li, Fe-αέρος, Al-αέρος. Όσοι εξ αυτών ανθεξούν εις τας δοκιμάς είναι πιθανόν να είναι διαθέσιμοι περί το 2000 ή και βραδύτερον, εφ' όσον το κόστος παραγωγής των είναι εις ανταγωνιστικά επίπεδα. Η έρευνα εις το πεδίον των συσσωρευτών απαιτεί τεράστια κεφάλαια, ο δε ανταγωνισμός είναι τόσον σπληρώς, ώστε μικρά κράτη όπως η Ελλάς να μην έχουν επαρκή χρηματικά μέσα εις την διάθεσίν των. Εις άλλα όμως πεδία υπάρχουν σημαντικά δυνατότητες.

Εις τον Τομέα Μηχανολογικών Κατασκευών και Αυτομάτων Ελέγχου διεξάγομεν μελέτας δια την δομήν ελα-

φρών ηλεκτροκινήτων αυτοκινήτων, καθώς και έρευνα σχετική με το ηλεκτρονικόν διαφορικόν. Επίσης δημιουργείται συν το χρόνῳ μία σημαντική υποδομή εις την περιοχήν των ηλεκτροκινήτων οχημάτων με την χρηματοδότησιν του προγράμματος STRIDE. Τούτο είναι πρώτης προτεραιότητος, δοθέντος ότι η αυτοκινητοβιομηχανία ετοιμάζεται να διαθέσῃ εις την αγοράν ηλεκτροκινήτα αυτοκίνητα πόλεως εντός της προσεχούς διετίας, και η Ελλάς δεν πρέπει να ειρίσκεται εις παντελή άγνοιαν.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως δια της εισαγωγής εις την αγοράν ηλεκτροκινήτων αυτοκινήτων πόλεως έχει και

Ο Κ.Ν. Σπέντζας είναι επίκ. καθηγητής στο Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ

την υποστήριξην του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το θέμα ετέθη προ της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού με δύο προτάσεις γηφίσματος από τον Έλληνα Ευρωβουλευτήν κύριον Παύλον Σαρλήν και από την Γαλλίδα Ευρωβουλευτήν κυρίαν Marie-Jo Denys. Η ως άνω επιτροπή, πριν εκδόσῃ το τελικόν ψήφισμά της, εκάλεσεν εις ακρόασιν εκπροσώπους όλων των κρατών μελών της Κοινότητος εκ των ενασχολουμένων με τη ηλεκτροκίνητην αυτοκίνητον, είτε ερευνητικώς είτε εις την βιομηχανίαν. Είχα την τιμήν να κληθώ, καθώς επίσης και ο συνάδελφος του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Θ.

Χόνδρος και ο Δρ. Π. Βαλαχής από το Κέντρον Ανανεώσιμων Πηγών Ενεργείας, δια να παρουσιάσωμεν την άποψή μας. Η πρόσκλησης αυτή αποτελεί ιδιαιτέρα τιμήν διά το ΕΜΠ όπως και δια τα άλλα ιδρύματα, διότι αποτελεί αναγνώρισην της σημαντικής εργασίας η οποία πραγματοποιεύται εις αυτά και εις την Ελλάδα γενικότερον.

Εις την ομιλίαν μου ετόνισα την ανάγκην προσεκτικής εισαγωγής των ηλεκτροκινήτων οχημάτων εις την κοινωνίαν μας, ώστε να μην συμβῇ το τραγικόν γεγονός να αντιμετωπισθῇ το πρόβλημα της ρυτάνσεως και να ανακύψουν πλείστα νέα προβλήματα. Προς τούτο είναι

απαραίτητον να ληφθούν υπ' όψιν οι επιπτώσεις της τεχνολογίας αυτής εις την κατανάλωσην ενεργείας, εις την ζήτησην ηλεκτρικής ενεργείας, εις την ωπανούς και εις το φαινόμενον θερμοκηπίου, εις την κυκλοφοριακήν συμφόρησην και τα οδικά ατυχήματα καθώς και εις την συμπεριφοράν των καταναλωτών. Παρουσίασα μεταξύ άλλων και ένα ακραίον παράδειγμα το οποίον φωτίζει μίαν πτυχήν του όλου προβλήματος: ένα μικρόν κράτος όπως η Ελλάς, εις το οποίον κυκλοφορούν x ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα, (και συνεπώς έχει προβλέψει το σύστημα ηλεκτροπαραγωγής του να καλύπτει την αντίστοιχην ζήτησην ηλεκτρικής ενεργείας δια την φόρτισην των συσσωρευτών των), δέχεται την επίσκεψην μεγάλου αριθμού τουριστών με ηλεκτροκίνητα από γειτονική χώραν. Εάν τα ηλεκτρικά δίκτυα των δύο χωρών δεν είναι διασυνδεδεμένα, το σύστημα ηλεκτροπαραγωγής της επισκεπτομένης χώρας απειλείται με κατάρρευσην.

Είναι βέβαιο ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιον θα προχωρήση προς την κατεύθυνσην της διαδόσεως των ηλεκτροκινήτων οχημάτων πόλεως, δοθέντος ότι η αποσφαρική ωπανούς εις τας περισσοτέρας Ευρωπαϊκάς μεγαλουπόλεις έχει λάβει τεραστίας διαστάσεις, πολλά χειροτέρας αυτής των Αθηνών. Ας ελπίσωμεν ότι η εισαγωγή αυτής της τεχνολογίας εις τον Ευρωπαϊκό Χώρον θα γίνη σταδιακώς, χωρίς να δημιουργηθή αναστάτωσης και δυσεπιλυτα προβλήματα. Εις τούτο η συνεισφορά του ΕΜΠ ημπορεί να είναι ουσιαστική και σημαντική.

